

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ІМ. Б. Д. ГАВРИЛИШИНА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Директор Навчально-наукового інституту
міжнародних відносин
ім. Б. Д. Гаврилишина**

Людмила ГАВРИЛЮК-ЄНСЕН
_____ 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з науково-педагогічної
роботи**

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

_____ 29.08.2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«ІНОЗЕМНА МОВА II» (німецька)

ступінь вищої освіти – бакалавр

**галузь знань – С Соціальні науки, журналістика, інформація та
міжнародні відносини**

спеціальність – С3 Міжнародні відносини

освітньо-професійна програма – «Міжнародні відносини»

Кафедра іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій

Форма навчання	Курс	Семестр	Практичні (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екз. сем.	Залік сем.
Денна	1	1, 2	60	3	8	49	120	2	1

29.08.2025
[Signature]

Тернопіль – ЗУНУ, 2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра «Міжнародні відносини» галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини спеціальності СЗ Міжнародні відносини, затвердженої Вченою Радою ЗУНУ (протокол №8 від 26 червня 2025'р.).

Робочу програму склала доцент, канд. пед. наук Алла БИЧОК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Людмила КРАЙНЯК

Гарант ОПП

Ігор ДАЦКІВ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ ІНОЗЕМНА МОВА ІІ”(Німецька)

1. Опис дисципліни “ІНОЗЕМНА МОВА ІІ” (Німецька мова)

Дисципліна «Іноземна мова ІІ» (Німецька мова)	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань – С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини	Обов’язкова дисципліна Мова навчання - німецька
Кількість залікових модулів – 9	Спеціальність – С3 Міжнародні відносини	Рік підготовки – І Семестр – 1-2
Кількість змістових модулів –1	Освітньо- професійна програма – «Міжнародні відносини»	Практичні заняття – 60 год.
Загальна кількість годин – 120 год.	СВО – бакалавр	Самостійна робота – 49год. Індивідуальна робота – 3 год. Тренінг– 8 год.
Тижневих годин: 1 рік навчання: 1 семестр – 4 год., з них аудиторних – 2 год. 2 семестр – 4 год., з них аудиторних – 2 год.		Форма контролю: залік, екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни “ ІНОЗЕМНА МОВА ІІ” (Німецька)

2.1. Мета вивчення дисципліни

Мета: формування у студентів професійно орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетенцій для здійснення ефективного спілкування в сферах професійних та ділових контактів.

Загальноосвітня мета передбачає розширення культурного світогляду студентів, а саме: вивчення питань міжнародного життя, ознайомлення з основними досягненнями світової науки і культури, з особливостями історії, географії, економіки країн, мова яких вивчається, особливостями їх соціокультурного розвитку, а також вміння реалізовувати свою мовленнєву поведінку відповідно до них.

Виходячи з того, що рівень володіння мовою В2 (незалежний користувач) є стандартом для ступеня бакалавра, робоча програма та тематичний план дисципліни “Іноземна мова” орієнтовані на ґрунтовну підготовку студентів для досягнення ними рівня В2. Мета курсу – формування фахової іноземномовної комунікативної компетенції, яка дозволяє ефективно спілкуватися в академічному та професійному середовищі. Вивчення дисципліни “Іноземна мова” передбачає не лише опанування мовних знань, оволодіння мовленнєвими уміньми, ознайомлення з соціокультурними та прагматичними аспектами іноземної мови, але й інтеграцію мовних умінь зі змістом конкретної спеціалізації.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання курсу полягає у тому, щоб підготувати спеціалістів, які демонструють комунікативну компетенцію на рівні В2 у всіх видах мовленнєвої діяльності (читанні, говорінні, аудіюванні та письмі), і котрі здатні:

- досягати порозуміння зі співрозмовниками і обговорювати широке коло питань, пов’язаних зі спеціалізацією;

- готувати публічні виступи з фахових питань, застосовуючи відповідні засоби вербальної комунікації та адекватні форми ведення дискусій і дебатів;
- знаходити нову текстову, графічну, аудіо та відео інформацію, що міститься в німецькомовних галузевих матеріалах (як у друкованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами і термінологією;
- аналізувати німецькомовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень;
- вести ділове листування, демонструючи міжкультурне порозуміння;
- перекладати німецькомовні професійні тексти на рідну мову, користуючись двомовними термінологічними словниками, електронними словниками та програмним забезпеченням перекладацького спрямування.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності.

Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

2.4. Передумови – вивчення дисципліни. «Іноземна мова» не передбачає наявності базових знань з граматики, лексики, фонетики німецької мови. Вона дає можливість на початковому етапі опанувати базовий мовний рівень, а згодом розуміти короткі інформаційні повідомлення, основний зміст аудіоматеріалів при чіткому мовленні; читати з допомогою словника нескладні автентичні та адаптовані тексти; вступати без підготовки у розмову на знайомі теми, пов'язані з навчанням та повсякденним життям, будувати прості зв'язні висловлювання; коротко обґрунтовувати свою думку; передавати письмово нескладну інформацію.

2.5. Результати навчання.

Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

3. Програма навчальної дисципліни «ІНОЗЕМНА МОВА II (німецька)»

Предмет: Лексика, граматика та стилістика німецької мови.

Зміст дисципліни розкривається в розділах програми.

Навчальні матеріали курсу охоплюють всі види мовленнєвої діяльності: говоріння, аудіювання, письмо, читання. До кінця курсу студент повинен засвоїти 500 одиниць термінологічної лексики, а також опрацювати понад 100 сторінок автентичного тексту фахового спрямування з метою вироблення навичок читання, аналізу, реферування та анотування.

Програма курсу розроблена за модульною структурою. Програмою визначаються попередні умови вивчення курсу, методи навчання, форми контролю та оцінювання знань студентів, методичне забезпечення курсу, навчальні матеріали.

На **першому** етапі вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти базовим рівнем іноземної мови, що включає загально побутову, суспільну, політичну тематику і відповідний обсяг граматичного матеріалу.

Змістовий модуль об'єднує в собі блок тем подібного чи різного характеру в залежності до кількості годин, що відводяться на повне вивчення цих тем.

1-2 семестри

Тема 1. Загальні засади формування зовнішньої політики України

Тема 2. Зміст і форми міжнародних процесів у світі

Тема 3. Закордонні дипломатичні установи України

Тема 4. Візити на високому та найвищих рівнях

Тема 5. Дипломатичні прийоми

Тема 6. Економічна складова сталого розвитку

Тема 7. Мотивування персоналу

Тема 8. Етичні та моральні аспекти трудових взаємовідносин

Тема 9.Характеристика світової політики
Тема 10.Національні інтереси та ідентичність у міжнародних відносинах
Тема 11. Співробітництво та інтеграція міжнародних відносин
Тема 12. Політичні режими
Тема 13. Україна в сучасній системі міжнародних відносин
Тема 14. Професійна соціалізація, проблема вибору професій
Тема 15. Трудовий колектив та його характеристики

4. Структура залікового кредиту дисципліни “Іноземна мова II” (Німецька мова)

	Кількість годин				Контрольні заходи
	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	
Тема 1. Загальні засади формування зовнішньої політики України	4	3	1	8	Опитування під час занять, письмові модульні роботи
Тема 2.Зміст і форми міжнародних процесів у світі	4	3			
Тема 3.Закордонні дипломатичні установи України	4	3			
Тема 4. Візити на високому та найвищих рівнях	4	4			
Тема 5.Дипломатичні прийоми	4	3			
Тема 6. Економічна складова сталого розвитку	4	3			
Тема 7.Мотивування персоналу	4	3	1		
Тема 8. Етичні та моральні аспекти трудових взаємовідносин	2	3			
Тема 9.Характеристика світової політики	6	4			
Тема 10.Національні інтереси та ідентичність у міжнародних відносинах	4	3			
Тема 11. Співробітництво та інтеграція міжнародних відносин	4	4			
Тема 12. Політичні режими	4	3	1		
Тема 13. Україна в сучасній системі міжнародних відносин	4	3			
Тема 14. Професійна соціалізація, проблема вибору професій	4	3			
Тема 15. Трудовий колектив та його характеристики	4	4			

РАЗОМ	60	49	3	8	
--------------	-----------	-----------	----------	----------	--

5. Тематика практичних занять

Тема 1. Загальні засади формування зовнішньої політики України

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.
4. Граматичні засоби вираження часу.

Тема 2. Зміст і форми міжнародних процесів у світі

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.
4. Граматичні та лексичні засоби вираження та порівняння теперішніх часів.

Тема 3. Закордонні дипломатичні установи України

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.
4. Граматичні та лексичні засоби вираження та порівняння минулого простого та теперішнього доконаного часів.

Тема 4. Візити на високому та найвищих рівнях

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.
4. Граматичні та лексичні засоби вираження іменників.

Тема 5. Дипломатичні прийоми

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.
4. Граматичні та лексичні засоби вираження модальності.

Тема 6. Економічна складова сталого розвитку

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.
4. Граматичні та лексичні засоби вираження майбутньої дії.

Тема 7. Мотивування персоналу

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.

Тема 8. Етичні та моральні аспекти трудових взаємовідносин

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.

Тема 9. Характеристика світової політики

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.

Тема 10. Національні інтереси та ідентичність у міжнародних відносинах

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.

3. Діалогічне та монологічне мовлення.

Тема 11. Співробітництво та інтеграція міжнародних відносин

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.

Тема 12. Політичні режими

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.

Тема 13. Україна в сучасній системі міжнародних відносин

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.

Тема 14. Професійна соціалізація, проблема вибору професій

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.

Тема 15. Трудовий колектив та його характеристики

1. Професійно-орієнтований лексичний мінімум.
2. Читання та аудіювання.
3. Діалогічне та монологічне мовлення.

6. Тематика самостійної роботи студентів

1 семестр. Підготувати есе на обрану тематику:

1. Міжнародні відносини в роки Першої світової війни
2. Міжнародні відносини в роки Другої світової війни
3. Консульські установи України

2 семестр. Підготувати есе на обрану тематику:

Співробітництво з німецькомовними країнами

Трудові взаємовідносини з німецькомовними країнами

Граматика.

1. Дієслово. Відмінювання дієслів.
2. Просте речення. Класифікація простих речень за метою та способом висловлювання. Порядок слів у реченні.
3. Дієслова з відокремленими і невідокремленими префіксами.
4. Зворотні дієслова. Місце частки *sich* в реченні.
5. Модальні конструкції. Інфінітив. Вживання частки *zu* з інфінітивом.
6. Утворення, значення і вживання наказового способу.
7. Граматична категорія стану. Утворення часових форм пасивного стану. Переклад пасивних конструкцій.
8. Кон'юнктив. Утворення часових форм кон'юнктива II, їх вживання.
9. Кондиціоналіс: утворення часових форм та вживання у реченні.

7. Організація і проведення тренінгу

Тренінг – це запланований процес модифікації (зміни) відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. Тренування – комплекс вправ для тренування в чому-небудь. Тренування – система підготовки організму людини з метою пристосування його до підвищених вимог і складних умов роботи й життя.

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.
2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття.
3. **Практична частина** реалізовується шляхом поділу студентів на підгрупи, кожна з яких готує повідомлення у вигляді презентації на задану тему.
4. **Підведення підсумків.** Презентація результатів дослідження. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Тематика тренінгу

1. Міжнародна ввічливість держав (1 семестр)
2. Протокол міжнародних організацій та конференцій (2 семестр)

8. Методи навчання.

У навчальному процесі застосовуються: практичні заняття, в тому числі з використанням ТЗН; індивідуальні заняття, лабораторні роботи, заняття з організації домашнього читання, групова робота студентів та самостійна робота.

9. Методи оцінювання.

Оцінювання знань студентів з дисципліни “Іноземна мова II” (Німецька мова) здійснюється за 100-бальною шкалою шляхом проведення кредитно-модульних контрольних заходів, які включають:

- поточний контроль,
- підсумковий модульний контроль,
- контроль самостійної роботи студентів,

Форма контролю – залік в 1 семестрі

Заліковий модуль 1		Заліковий модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка за визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (теми 1-4)	Письмова робота по 1-4 темах	Оцінка за визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (теми 5-8)	Письмова робота по 5-8 темах	Оцінка за виконане завдання	Оцінка за виконане завдання

Форма контролю – екзамен 2 семестр

Заліковий модуль 1		Заліковий модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (теми 9-11)	Письмова робота по 9-11 темах	Оцінка за визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (теми 12-15)	Письмова робота по 12-15 темах	Оцінка за виконане завдання	Оцінка за виконане завдання	10 тестів по 2 бали 2 завдання по 40 балів кожне

Критерії оцінювання:

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Модульна робота, екзамен – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконанні завдання.

Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 2 бали, що в підсумку дає максимально 20 балів;

2 завдання: за розв'язання кожної із яких студент може отримати від 0 до 20 балів, що в підсумку дає максимально 40 балів;

15–20 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань; 1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
------------------------	------------------------	----------------

90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно, з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно, з обов'язковим повторним курсом)

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Moment mal! B. 1-3. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. – Berlin, München: Langenscheidt, 2003.
2. MEMO. Wortschatz- und Fertigkeitstraining. – Berlin, München: Langenscheidt, 1997.
3. Themen neu. B.1-3. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. – Ismaning: Max-Hueber Verlag, 2002.
4. Tatsachen über Deutschland. – Berlin: Auswärtiges Amt, 2004.
5. Monika Reimann. Grundstufengrammatik. – Ismaning: Max-Hueber Verlag 2000.
6. Friedrich Clamer, Erhard Heilmann. Übungsgrammatik für die Grundstufe. – Bonn: Liebaug-Dartmann Verlag, 2002.
7. Alex Hering, Magdalena Matussek. Übungsgrammatik. Deutsch als Fremdsprache. – Ismaning: Max-Hueber Verlag, 2002.
8. Grazina Werner. Grammatiktraining. Deutsch. – Berlin, München: Langenscheidt, 2001.
9. Gerhard Helbig, Joachim Buscha. Übungsgrammatik. Deutsch. – Berlin, München: Langenscheidt, 2002.
10. Dreyer, Schmidt. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik – Ismaning: Max-Hueber Verlag, 1997.
11. Franz Bäumchen, Deutsche Wirtschaftssprache für Ausländer. – Ismaning: Max-Huber Verlag, 1978.
12. Євгененко Д.А., Артамоновська С.А. Практична фонетика німецької мови. – Вінниця : Нова книга, 2004.
13. Breitsameter A., Glas-Peters S., Pude A. Menschen A2.1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch . – Max Hueber Verlag, 2016. – 104 S.
14. Breitsameter A., Glas-Peters S., Pude A. Menschen A2.1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch . – Max Hueber Verlag, 2016. – 116 S.

Відеоматеріали:

1. Відеокурс „Alles Gute“.
2. Відеокурс „Österreich“.
3. Відеокурс „Deutschland“.